

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ

ΔΕΥΤΕΡΑ 12 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1.

- α. Λάθος
- β. Σωστό
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

A2. γ

A3. β

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1

- α. Σχολικό Βιβλίο, Κεφάλαιο 10, ενότητα 4, «Κρατικός Προϋπολογισμός», «Ο Κρατικός Προϋπολογισμός [...] της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής»
- β. Σχολικό Βιβλίο, Κεφάλαιο 10, ενότητα 4, «Κρατικός Προϋπολογισμός», «Τελειώνοντας [...] στην υλοποίησή του»
- γ. Σχολικό Βιβλίο, Κεφάλαιο 10, ενότητα 4, «Κρατικός Προϋπολογισμός», «Υπάρχει μια γενική [...] μπορεί να είναι και ισοσκελισμένος»
- δ. Σχολικό Βιβλίο, Κεφάλαιο 10, ενότητα 4, «Κρατικός Προϋπολογισμός», «Η κατάσταση του προϋπολογισμού [...] από αύξηση των εσόδων»

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Ο συμπληρωμένος πίνακας είναι ως εξής:

	Έτος 2000	Έτος 2001	Έτος 2002
Τιμή (σε ευρώ)	20	24	32
Ποσότητα (σε μονάδες)	5.000	5.500	6.000
Α.Ε.Π (σε τρέχουσες τιμές)	100.000	132.000	192.000
Δείκτης Τιμών (%)	100	120	160
Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές (σε ευρώ)	100.000	110.000	120.000
Κατά Κεφαλήν Πραγματικό Α.Ε.Π. (σε ευρώ)	1.000	1.000	1.000
Πληθυσμός (αριθμός ατόμων)	100	110	120

$$\Delta T\%_{2000 \rightarrow 2001} = 20\% \Rightarrow \Delta T_{2001} = \Delta T_{2000} + \frac{20}{100} \Delta T_{2000} \Rightarrow \Delta T_{2001} = 1,2 \Delta T_{2000} \Rightarrow \Delta T_{2001} = 1,2 * 100 \Rightarrow \Delta T_{2001} = 120$$

$$ΑΕΠ_{ΤΤ_{2000}} = P_{2000} * Q_{2000} = 20 * 5.000 = 100.000€$$

$$κ. κ. π. ΑΕΠ_{2000} = \frac{ΑΕΠ_{ΣΤ_{2000}}}{Π_{2000}} \Rightarrow 1.000 = \frac{100.000}{Π_{2000}} \Rightarrow Π_{2000} = 100$$

Για το έτος 2001:

$$\Delta T_{2001} = \frac{P_{2001}}{P_{2000}} * 100 \Rightarrow 120 = \frac{P_{2001}}{20} * 100 \Rightarrow P_{2001} = 24€$$

$$ΑΕΠ_{ΤΤ_{2001}} = P_{2001} * Q_{2001} \Rightarrow 132.000 = 24 * Q_{2001} \Rightarrow Q_{2001} = 5.500$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ_{2001}} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ_{2001}}}{\Delta T_{2001}} * 100 = \frac{132.000}{120} * 100 = 110.000€$$

$$κ. κ. π. ΑΕΠ_{2001} = \frac{ΑΕΠ_{ΣΤ_{2001}}}{Π_{2001}} = \frac{110.000}{110} = 1.000€$$

Για το έτος 2002:

$$\Delta T_{2002} = \frac{P_{2002}}{P_{2000}} * 100 = \frac{32}{20} * 100 = 160$$

$$ΑΕΠ_{ΣΤ_{2002}} = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ_{2002}}}{\Delta T_{2002}} * 100 \Rightarrow 120.000 = \frac{ΑΕΠ_{ΤΤ_{2002}}}{160} * 100 \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ_{2002}} = 120.000 * \frac{160}{100} \Rightarrow ΑΕΠ_{ΤΤ_{2002}} = 192.000€$$

$$ΑΕΠ_{ΤΤ_{2002}} = P_{2002} * Q_{2002} \Rightarrow 192.000 = 32 * Q_{2002} \Rightarrow Q_{2002} = 6.000$$

$$κ. κ. π. ΑΕΠ_{2002} = \frac{ΑΕΠ_{ΣΤ_{2002}}}{Π_{2002}} = \frac{120.000}{120} = 1.000€$$

Γ2.

Μεταξύ των ετών 2000 και 2001 η ονομαστική μεταβολή του ΑΕΠ είναι:

$$\Delta(ΑΕΠ_{ΤΤ}) = ΑΕΠ_{ΤΤ_{2001}} - ΑΕΠ_{ΤΤ_{2000}} = 132.000 - 100.000 = 32.000€$$

Το μέρος της μεταβολής του ΑΕΠ που οφείλεται σε μεταβολή της παραγόμενης ποσότητας είναι:

$$\Delta(AEP_{ST}) = AEP_{ST_{2001}} - AEP_{ST_{2000}} = 110.000 - 100.000 = 10.000\text{€}$$

Το μέρος της μεταβολής του ΑΕΠ που οφείλεται στη μεταβολή της τιμής είναι:

$$\Delta(AEP_{TT}) - \Delta(AEP_{ST}) = 32.000 - 10.000 = \mathbf{22.000\text{€}}$$

Γ3.

Ορίζεται ως νέο έτος βάσης το 2002 άρα για τον υπολογισμό του πραγματικού ΑΕΠ χρησιμοποιούμε την τιμή του 2002.

$$AEP'_{ST_{2001}} = P_{2002} * Q_{2001} = 32 * 5.500 = 176.000\text{€}$$

$$AEP'_{ST_{2002}} = P_{2002} * Q_{2002} = 32 * 6.000 = 192.000\text{€}$$

Η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή του ΑΕΠ είναι η ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ και άρα:

$$\Delta(AEP_{ST})\% = \frac{AEP'_{ST_{2002}} - AEP'_{ST_{2001}}}{AEP'_{ST_{2001}}} * 100 = \frac{192.000 - 176.000}{176.000} * 100 = \mathbf{9\%}$$

Γ4.

Το βιοτικό επίπεδο της χώρας παραμένει σταθερό διαχρονικά διότι το κατά κεφαλήν πραγματικό ΑΕΠ της δεν μεταβάλλεται μεταξύ των τριών ετών.

Γ5.

$$Εκροή = 6.000\text{€}$$

$$Εισροή = Εκροή + \frac{30}{100} * Εκροή = 1,3 * 6000 = \mathbf{7800\text{€}}$$

$$Καθαρό εισόδημα = Εισροή - Εκροή = 7.800 - 6.000 = 1.800\text{€}$$

$$Α.Εθν.Π_{2002} = AEP_{TT_{2002}} + Καθαρό εισόδημα = 192.000 + 1.800 = \mathbf{193.800\text{€}}$$

ΟΜΑΔΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Επειδή οι συναρτήσεις είναι γραμμικές αρκούν δύο σημεία που να τις επαληθεύουν για να προσδιοριστεί ο τύπος τους. Με δεδομένη την μεταβολή της τεχνολογίας, μεταβάλλεται η συνάρτηση και η καμπύλη προσφοράς, ενώ η ζήτηση παραμένει σταθερή. Άρα,

$$Q_D = \alpha + \beta P$$

Από το αρχικό σημείο ισορροπίας έχουμε: (1) $120 = \alpha + \beta * 10$

Από το νέο σημείο ισορροπίας έχουμε: (2) $80 = \alpha + \beta * 20$

Με αφαίρεση κατά μέλη των (1) και (2) προκύπτει ότι: $40 = \alpha - \beta * 10 \Rightarrow \beta = -4$

Με αντικατάσταση στην (1): $120 = \alpha - 4 * 10 \Rightarrow \alpha = \mathbf{160}$

Συνεπώς, η γραμμική συνάρτηση ζήτησης δίνεται από τον τύπο: $Q_D = \mathbf{160 - 4P}$

Στην ανώτατη τιμή που θέτει το κράτος, $P_A = 15\text{€}$, οι καταναλωτές επιθυμούν να αποκτήσουν ποσότητα:

$$Q_{D_A} = 160 - 4 * 15 \Rightarrow Q_{D_A} = 100 \text{ μ. π.}$$

Με δεδομένο το έλλειμμα των 60 μονάδων, η προσφερόμενη ποσότητα στην ανώτατη τιμή είναι:

$$\text{έλλειμμα} = Q_{D_A} - Q_{S_{2A}} \Rightarrow 60 = 100 - Q_{S_{2A}} \Rightarrow Q_{S_{2A}} = 40 \text{ μ. π.}$$

Επομένως, γνωρίζουμε δύο σημεία που διέρχονται από την νέα συνάρτηση προσφοράς (Q_{S2}) και υπολογίζουμε τον τύπο της:

$$Q_{S2} = \gamma + \delta P$$

Από το νέο σημείο ισορροπίας έχουμε: (3): $80 = \gamma + \delta * 20$

Από την ανώτατη τιμή γνωρίζουμε: (4): $40 = \gamma + \delta * 15$

Με αφαίρεση κατά μέλη των (3) και (4) προκύπτει ότι: $40 = \delta * 5 \Rightarrow \delta = 8$

Και με αντικατάσταση στην (3): $80 = \gamma + 8 * 20 \Rightarrow \gamma = -80$

Άρα, η νέα συνάρτηση προσφοράς δίνεται από τον τύπο: $Q_{S2} = -80 + 8P$

Επειδή οι καμπύλες προσφοράς είναι παράλληλες, έχουν ίδια κλίση και άρα $\delta_1 = \delta_2 = \delta = 8$

Με αντικατάσταση στο αρχικό σημείο ισορροπίας έχουμε: $Q_{S1} = \gamma + \delta P \Rightarrow 120 = \gamma + 8 * 10 \Rightarrow \gamma = 40$

Άρα, η αρχική συνάρτηση προσφοράς δίνεται από τον τύπο: $Q_{S1} = 40 + 8P$

Δ2.

Με σταθερή την ζήτηση, η μεταβολή στην προσφορά είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής ισορροπίας και την μείωση της ποσότητας ισορροπίας. Γνωρίζουμε ότι με σταθερή τη ζήτηση, **όταν μειώνεται η προσφορά**, αυξάνεται η τιμή ισορροπίας, ενώ η ποσότητα ισορροπίας μειώνεται. Συνεπώς, η προσφορά μειώθηκε και άρα η **τεχνολογία παραγωγής χειροτέρευσε**.

$$\Delta Q_S = Q_{S2} - Q_{S1} = -80 + 8P - (40 + 8P) = -120 \text{ μ. π.}$$

Δ3.

Οι καταναλωτές για να αποκτήσουν την $Q_{SA} = 40$ είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν τιμή:

$$Q_{D2} = Q_{SA} \Rightarrow 160 - 4P_2 = 40 \Rightarrow 120 = 4P_2 \Rightarrow P_2 = 30 \text{ €}$$

Άρα, το μέγιστο πιθανό καπέλο πάνω από την ανώτατη τιμή είναι:

$$\text{καπέλο} = P_2 - P_A = 30 - 15 = 15\text{€}$$

Δ4.

